

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2011 M. KOVO 16 D. NUTARIMO NR. 316 „DĖL MENO KŪRĖJŲ
SOCIALINĖS APSAUGOS PROGRAMOS“ PAKEITIMO (TAP-21-221) (21-19470(2))**

2021-03-19 Nr. NV-502

Vilnius

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Tikslas: sudaryti palankesnes sąlygas meno kūrėjams kūrybinės prastovos laikotarpiu gauti paramą – kūrybinės prastovos išmokos skyrimą susieti ne su pajamų gavimo faktu, o su gaunamų pajamų dydžiu.

Esama situacija:

- Šiuo metu darbingo amžiaus meno kūrėjai gali gauti 1 MMA (642 Eur) dydžio kūrybinės prastovos išmoką, jeigu:
 - neturi sąlygų vykdyti meno kūrybos ir (ar) jos rezultatų sklaidos ir neturi pajamų iš kūrybinės veiklos, individualios ar su darbo santykiais susijusios veiklos, o paskutiniųjų 3 mėn. iki prastovos pajamos nesiekia 6 MMA (2020 m. – 3642 Eur);
 - negauna stipendijos (mokslinei, kūrybinei veiklai ar kitos veiklos srities stipendijos);
 - negauna jokios valstybinio socialinio draudimo išmokos ar iš Garantinio fondo mokamos išmokos.
- Kūrybinės prastovos išmoka mokama 3 mėnesius. Nauja išmoka gali būti skiriama tik praėjus metams, išskyrus atvejus, kai paskelbiamas karantinas ir dėl to apribojamas ar draudžiamas kultūros įstaigų lankymas, kultūros paslaugų teikimas ir/ar kultūros renginių organizavimas (t.y. karantino metu nesilaikoma privalomos metų pertraukos tarp išmokų mokėjimo).
- Išmokos mokėjimas meno kūrėjui nutraukiamas, jeigu jis: sudaro darbo sutartį; gauna autorinį atlyginimą/ atlyginimą pagal atlikėjo intelektualinių paslaugų sutartį/ atlikėjo atlyginimą per autorių ar atlikėjų teisių kolektyvinio administravimo asociacijas; gauna pajamų iš individualios veiklos; gauna stipendiją, socialinio draudimo išmoką ar iš Garantinio fondo mokamą išmoką.
- Išmokas moka Kultūros ministerija iš Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos lėšų.
- Šiuo metu meno kūrėjo statusą turi 6168 asmenų, iš jų aktyvūs – 3779 meno kūrėjai. 2020 m. kūrybinių prastovų išmokos išmokėtos 211 meno kūrėjų, panaudota 393,6 tūkst. Eur.
- 2021 m. programai iš viso skirta 1,737 mln. Eur (iš jų apie 1 mln. Eur numatoma sumokėti meno kūrėjų socialinio draudimo įmokas ir virš 450 tūkst. Eur privalomojo sveikatos draudimo įmokas). Kūrybinių prastovų išmokoms 2021 m. jau panaudota 243,4 tūkst. Eur.

Esmė, nauda:

- Nustatoma, kad meno kūrėjui, laikinai negalinčiam vykdyti meno kūrybos ir (ar) jos rezultatų sklaidos, kūrybinės prastovos išmoka (1 MMA; 642 Eur) skiriama, jeigu jis:
 - neturi pajamų iš kūrybinės, individualios ar su darbo santykiais susijusios veiklos ir jo pajamos per paskutinius 3 mėn. iki prastovos nesudaro 6 MMA (2021 m. – 3852 Eur). Į pajamas būtų įskaičiuojamos gaunamos valstybinio socialinio draudimo išmokos (ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros, nedarbo draudimo ir kt. išmokos), iš Garantinio fondo mokamos išmokos (darbdavio bankroto ar nemokumo atvejais kompensuojamas uždarbis), bei pagal Užimtumo įstatymą ekstremaliosios situacijos ir karantino metu skiriamos

išmokos: išmoka savarankiškai dirbančiam asmeniui (1 MVPD dydžio – 260 Eur) ir darbo paieškos išmoka (0,33 MMA dydžio – 211,86 Eur turintiems bedarbio statusą);

- negauna stipendijos (mokslinei, kūrybinei veiklai ar kitos veiklos srities stipendijos).
- Numatoma, kad išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu meno kūrėjas kūrybinės prastovos metu gauna pajamas ir išmokas, kurios kartu sudaro ne mažiau kaip 1 MMA, arba gauna stipendiją (mokslinei, kūrybinei ar kitai veiklai).
- Papildoma, kad numatytas reglamentavimas taikomas ne tik paskelbus karantiną, bet ir (ar) ekstremaliąją situaciją.

Nauda. Meno kūrėjams, patiriantiems kūrybinės prastovos, būtų užtikrintos didesnės socialinės garantijos ir sudaryta galimybė skirti ir nenutraukti kūrybinių prastovų išmokų mokėjimo meno kūrėjams, gaunantiems pajamas ar išmokas, kurių dydis nesiekia 1 MMA.

Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos 74.1 p. nuostatas stiprinti individualių kūrėjų socialinę apsaugą ir įtvirtinti sąlygas, leidžiančias kūrėjams neprarasti savo kūrybinio potencialo pandemijų ar kitų socialinio gyvenimo pertrūkių laikotarpiais.

Derinimas: Suderinta su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Teisingumo ministerija, atsižvelgta į pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Dėl piliečio pateikto pasiūlymo (nesutinka, kad Lietuvos rašytojų sąjunga turėtų kokių nors lengvatų ar paramų) pateikta derinimo pažyma, nurodant, kad siūlymas nėra susijęs su projektu.

Dalykinio vertinimo išvada:

- Nutarimo projekto lydraštyje nurodoma, kad nutarimo projektui įgyvendinti papildomos lėšos nebus reikalingos, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad siūlomu reguliavimu sudaromos galimybės gauti kūrybinės prastovos išmoką ir tuo atveju, kai asmens pajamos ar išmokos nesiekia 1 MMA dydžio, taip pat išmokos galėtų būti mokamos ir ekstremaliosios situacijos paskelbimo laikotarpiu, todėl siūlomi pagerinimai turės įtakos lėšų poreikiui ir kvotų skaičiaus nustatymui. Prašytume pateikti tai pagrindžiančią statistinę informaciją ir nutarimo projektą suderinti su Finansų ministerija.
- Siūlome nutarimo projektą **svarstyti tarpinstituciniame pasitarime** ir patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje Nr. NV-476 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

Aušra Gratulevičienė, tel. 8 706 61 803, el. p. ausra.gratuleviciene@lr.lv.lt